

Obilježavanje 70-godišnjice proboja ustaškog obruča na Biljegu 12. maja bila je prilika da se dobije uvid u stanje antifašističke spomeničke baštine i antifašizma kao tekovine zapisane u hrvatskom Ustavu. A da stanje nije bajno moglo se uvjeriti preko hiljadu ljudi koji su iz okolnih mjesta, udaljenijih krajeva Hrvatske i zapadne Bosne došli na skup što su ga organizirali Srpsko narodno vijeće (SNV), Savez antifašističkih boraca i antifašista Hrvatske (SABA RH), te općine Vojnić, Krnjak, Vrginmost i Topusko. Spomenik na Petrovcu, rad Vojina Bakića, sistematski se devastira, pa je ove godine još ogoljeniji nego prošlih. Na to je upozorio i predsjednik SNV-a Milorad Pupovac, koji se prisutnima obratio s bine u podnožju spomenika.

Stvaranje slobode

- Prije četiri godine izgledao je kao na plakatu kojim se ljudi pozivaju na skup, a danas je uništen, kao i 2.999 drugih spomenika. Sve dok se to ne promijeni, nećemo moći govoriti da se u Hrvatskoj poštuju antifašističke vrijednosti u pravom smislu te riječi. Jer kao što je u Drugom svjetskom ratu bilo malo zemalja u kojima je antifašistički pokret bio tako jak, tako je u Evropi malo zemalja u kojima je tako mnogo srušenih spomenika – rekao je Pupovac.

- Prije rata devedesetih nije trebalo govoriti koliko ovo mjesto znači i koliko je veliko. Nije se stvarala drugačija istina i drugačija historija – dodao je Pupovac i prozvao one koji govore o antifašizmu, ali ne žele govoriti o NOB-u, kao i nastojanja da se ne govori o zajedničkoj historiji i vjekovnoj suradnji Srba, Hrvata i drugih nacionalnih zajednica.

- Ovdje je bio antifašizam, pa je tek onda upisan u dokumente ZAVNOH-a i Ustav. Prije toga bio je u odlukama ljudi koji su provodili tu ideju – rekao je Pupovac i pozvao nadležne službe da spomenik, kao i cijeli kompleks proglašaju projektom od nacionalne, pa i evropske važnosti. Predstavnik SABA RH Ivan Fumić podsjetio je na ratna zbivanja i naglasio da se u zajedničkoj borbi Srba i Hrvata kovalo bratstvo i jedinstvo te stvarala sloboda.

- Nakon 1990. godine udarili su na NOB i Tita i uništili sve knjige o NOB-u i sve knjige na ćirilici. Šta će budalama pismenost – rekao je Fumić i naglasio da je Tito “za njih bio teški zločinac, a za nas heroj”.

- Bivši ministar Tomislav Karamarko kaže da se bori protiv političkih zločina, a sa svojim je specijalcima uhapsio našeg junaka Josipa Boljkovca. Zamislite koliko je Boljkovac bio opasan sa štakama – izjavio je Fumić i dodao da se prilikom ukidanja saborskog pokroviteljstva nad komemoracijom na Bleiburgu vidjelo tko se tome protivi – “Glas Koncila”, katolički biskupi, desničarske stranke i udruženja. Zahtjev inicijative Krug za trg da se u Zagrebu promijeni ime Trga maršala Tita nazvao je primitivnim, a organizatorima je predbacio da im je stalo samo do njihove promocije, ali ne i do istine o NDH-u.

- Samo je NDH imao logore za djecu, u kojima je ubijeno 36.000 srpske djece. Sada takvi govore o zločinima Tita i partizana, prešućujući sva učinjena zla – rekao je Fumić.

Koketiranje s fašizmom

Zastupnik Josip Benčić, izaslanik predsjednika Sabora Borisa Šprema, naglasio je da fašizam nije umro 1945, iako bismo svi voljeli da jest, nego je polako metastazirao, pa i u hrvatskom društvu.

- Pojedine stranke, pa i estrada, koketiraju s fašizmom. I sa sportskih tribina čuje se huk. O tim problemima treba govoriti i Hrvatska ne bježi od toga. Protiv fašizma se uvijek treba boriti – poručio je Benčić.

Predstavnica Ministarstva kulture Vesna Jurić Bulatović izrazila je nadu da će spomenički kompleks biti obnovljen i da će dobiti ulogu koju zaslužuje.

Pročitano je i pismo podrške predsjednika Ive Josipovića, koji je naglasio važnost antifašističke borbe. “U svjetlu te činjenice, oživljava se sjećanje na partizanski proboj, kao i na značenje koje je imala partizanska bolnica na Petrovoj gori”, poručio je Josipović i izrazio uvjerenje da će skup potaknuti veću brigu da se memorijalno područje Petrove gore obnovi i sačuva za mlađe generacije.

Govorima su prethodili minuta šutnje za poginule partizane i žrtve ustaškog terora te polaganje vijenaca na plato ispred devastiranog Bakićevog spomenika, a naročito velik aplauz za svoj nastup dobila je folklorna grupa pododbora “Prosvjete” iz Krnjaka.

Bratstvo i jedinstvo zauvijek

Da je u borbi protiv fašizma postojala suradnja svih naroda pokazalo je i prisustvo većeg broja građana iz susjednih općina u Bosni i Hercegovini, Velike Kladuše i Cazina.

- Komemoracija ne može proći bez nas, jer ni 1942. nije prošla bez nas. Kladuša je dala 61 nosioca partizanske spomenice, a onda i cijelu diviziju boraca, od kojih su 1.482 položili živote za bolje sutra nas svih – rekao je Sulejman Muhamedagić, predsjednik Udruženja boraca NOB-a i antifašista iz Kladuše.

- Nastavljamo druženje i suradnju iz Drugog svjetskog rata. Iako su Tuđman i drugi govorili da je to bilo vještačko bratstvo i jedinstvo, za nas je ono i onda i danas bilo pravo – dodao je Muhamedagić.

Po riječima Saliha Rošića, predsjednika udruženja iz Cazina, koji ponosno ističe da u svojoj općini ima evidentiranih 860 članova, od kojih je 30 posto bivših partizana, antifašisti tih dviju općina više se druže s antifašistima iz Hrvatske nego s onima u BiH-u.

- Družimo se, obnavljamo spomenike, jer je i u BiH-u slično kao i ovdje – svi su porušeni – kazao je Rošić.

Izvor:

novossti.hr